

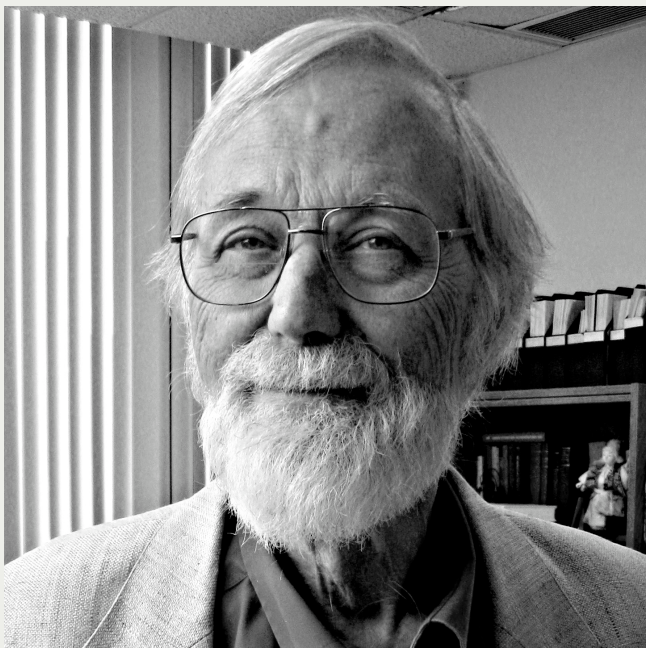

Foto: Marco Martens

John Willard Milnor

John Willard Milnor ble født 20. februar 1931 i Orange, New Jersey i USA. Milnor er en fremstående professor og medlem av ledelsen ved Institute for Mathematical Sciences ved Stony Brook-universitetet i New York.

John Milnor har sin utdanning fra Princeton-universitet, hvor han tok bachelorgraden i 1951. Deretter begynte han med forskning ved Princeton og fremviste så enestående talent at han i 1953 ble ansatt ved Princeton før han var ferdig med sine doktorgradsstudier. I 1954 tok han doktorgraden med Ralph Fox som veileder.

Milnor fortsatte ved Princeton der han var forsker finansiert av Alfred P. Sloan Foundation fra 1955 til 1959. Han ble forfremmet til professor i 1960, og ble i 1962 oppnevnt til Henry Putman-professoratet.

Han var ansatt ved Princeton-universitetet frem til 1967. Etter kortere perioder ved University of California, Los Angeles, og Massachusetts Institute of Technology, begynte han ved Institute for Advanced Study i Princeton i 1970. I 1989 ble han den første lederen for Institute for Mathematical Sciences ved Stony Brook-universitetet i New York, hvor han nå sitter i ledelsen.

John Milnor har spilt en viktig rolle i American Mathematical Society, og har vært visepresident i AMS (1975-76). I mange år var han redaktør for *Annals of Mathematics*.

John Milnors dyptgående ideer og grunnleggende oppdagelser formet i stor grad det matematiske landskapet i andre halvdel av 1900-tallet. Han mottar Abelprisen i 2011 «for banebrytende oppdagelser innenfor topologi, geometri og algebra,» for å sitere Abelkomiteen. Milnors arbeid er i sin helhet preget av fremragende forskning: dyp innsikt, levende fantasi, overraskelseselementer og enestående kvalitet.

I løpet av 60 år har John Milnor satt dype spor i moderne matematikk. En rekke matematiske begreper, resultater og formodninger har fått sitt navn etter ham. I litteraturen kan vi finne for eksempel Milnors eksotiske sfærer, Milnor-fibre, Milnor-tallet, Milnor-Thurston kna-teori, Milnor-formodninger i knuteteori, K-teori, kombinatorisk gruppeteori og holomorf dynamikk.

Samtidig har Milnors arbeid vært svært betydningsfullt langt utover hans egne oppsiktsvekkende resultater. Han har skrevet mange enormt innflytelsesrike bøker som i stor grad anses for å være forbilledlige matematiske skrifter. Hans publikasjoner omfatter Differential Topology (1958), Morse Theory (1963), Lectures on the h-cobordism theorem (1965), Singular points of complex hypersurfaces (1968), Introduction to algebraic K-theory (1971), Dynamics in one complex variable (1999) og Characteristic Classes (sammen med J. Stasheff) (1974).

Priser og utmerkelser: John Milnor har mottatt mange priser og utmerkelser. Han fikk Fields-medaljen i 1962, bare 31 år gammel, for sitt arbeid innen differensialtopologi. Nylig ble han tildelt 2011 Leroy P. Steele Prize for Lifetime Achievement fra American Mathematical Society. Ifølge utvelgelseskomiteen "utmerker Milnor seg på listen over store matematikere for sine totale prestasjoner og sin innflytelse på matematikken generelt". Milnor har tidligere blitt tildelt to andre Steele-priser fra American Mathematical Society, for Mathematical Exposition (2004) og for Seminal Contribution to Research (1982).

I 1989 mottok Milnor Wolf Prize in Mathematics, en internasjonal pris som skal fremme vitenskap og kunst til gode for menneskeheten. Wolf Foundation lovpriste Milnor «for geniale og svært originale oppdagelser i geometri, som har åpnet viktige nye perspektiver i topologi fra et algebraisk, kombinatorisk og differensiabelt synspunkt».

John Willard Milnor mottok US National Medal of Science i 1967. Han ble valgt til medlem av National Academy of Sciences i 1963. Milnor er også medlem av American Academy of Arts and Sciences og American Philosophy Society. Siden 1994 har han vært utenlandsk medlem av Russian Academy of Sciences, og i 2004 ble han medlem av European Academy of Sciences, Arts and Letters.